

Onze grafische Kunstenaars

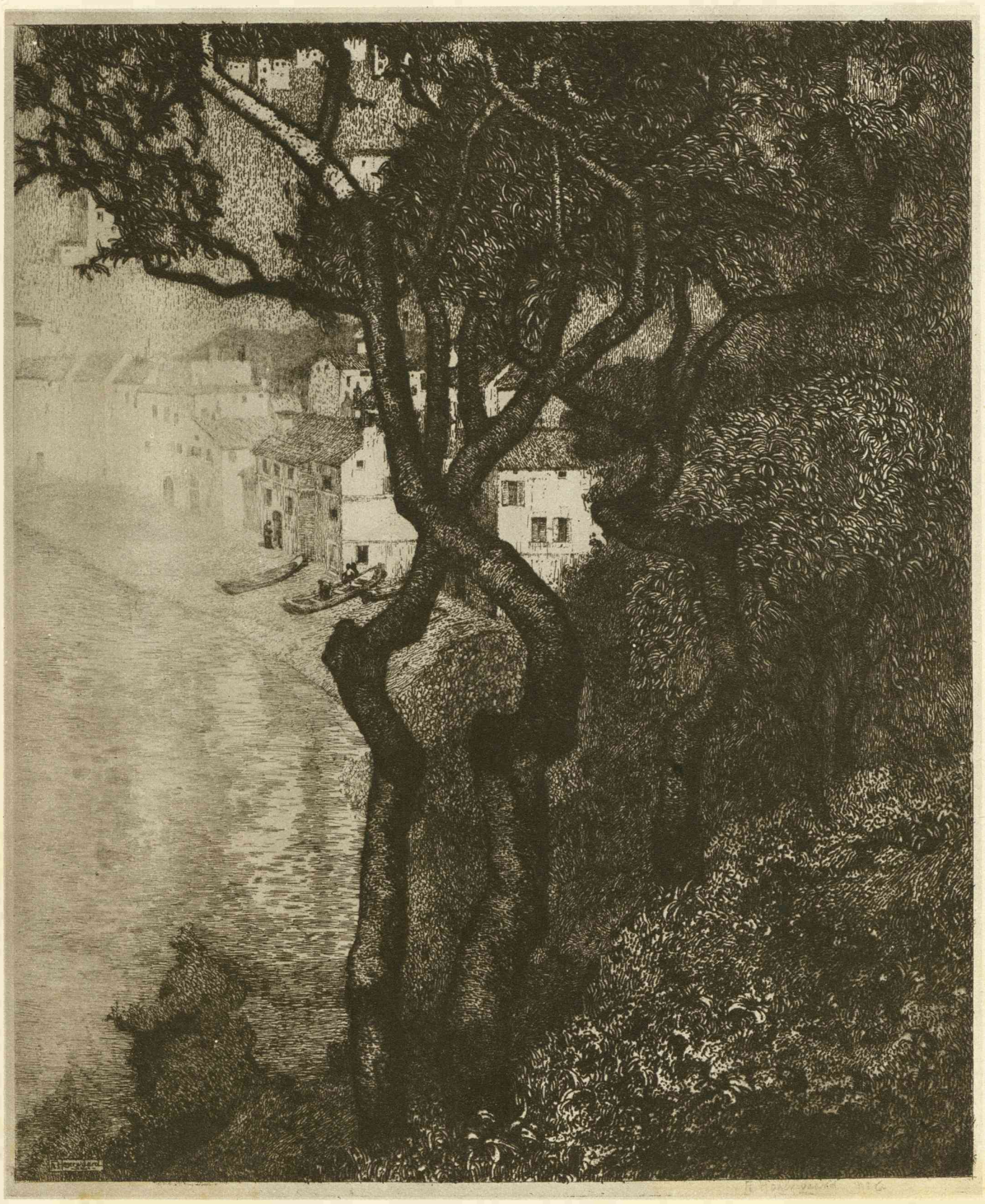
Frans Hogerwaard

De meesters der Haagsche Schilderschool en hun tijdgenooten etsten in een daartoe ingerichte kamer van Pulchri Studio menige merkwaardige plaat.

Geen hunner schiep echter een eenigszins uitgebreid of samenhangend oeuvre op etsgebied; het hanteeren van de naald was hun, spelenderwijs, een aangenaam tijdverdrijf, een verpoozing na het schilderen. Zij wilden ook wel eens etsen — hierop komt hun arbeid eigenlijk neer. Jacob Maris, Anton Mauve, Blommers — ze flaneerden een paar maal over koper of zink, zonder buitengewoon merkwaardigen uitslag, en daarbij bleef het. Zelfs het wat meer omvangrijke etswerk van Jozef Israëls duidt niet op een bezig zijn voor den geregelden verkoop, noch had het ten doel ons een afgesloten geheel van grafische kunst na te laten; Israëls etste eenvoudig zoo nu en dan, bracht het dikwijls niet verder dan tot een meer of minder interessante krabbel.

Eerst in de latere jaren vatten Bauer, Witsen, Graadt van Roggen, Nieuwenkamp — we doen slechts een greep uit meerdere goede namen — het etsen stelselmatiger aan, maakten er, als we het zoo mogen uitdrukken, een artistiek beroep van. Zoo deden ook, in den jongsten tijd, Harting, Brandenburg, Van Leusden.

Een eigen plaats onder hen, die met bizondere aandacht en toeleg aan 't etsen sloegen, neemt Frans Hogerwaard in, van wien we in ons nummer 60 (4b) van 26 Juli 1915, een groote plaat (Italiaansche Binnenplaats) reproduceerden, en die ons toestond hier nog enkele van zijn etsen weer te geven.

Hij legt zich een zware taak op. Minutieus en hardnekkig krast hij groote platen vol, overwogen van compositie en uitvoerig van détail. Hij spaart zich geen moeielijkheid, geeft zich van elke lijn rekenschap. Wie hem als schilder kent, die — hoewel de zuivere teekening hoog schattend — zich graag laat gaan op breede penseelstreken, door een verrukking van licht en kleur aangegrepen, zal het zelfbedwang bewonderen dat hij zich bij zijn grafischen arbeid oplegt. Hij begrijpt de geheel verschillende eischen die den schilder en den etser gesteld worden; gelukkig echter blijft men in dezen etser den schilder herkennen.

Want ook met de nauwgezette, dwingende lijn weet hij atmosfeer, tegenstellingen van licht en donker, nuancen van kleur te bereiken. Zijn etsen geven den beschouwer, behalve een grooten totaal-indruk, ook den lust om nadenkend en speurend de onderdeelen, den bezonnen kronkelgang der lijnen te volgen en te onderzoeken.

Zijn onderwerpen hebben evenzeer als zijn methode een eigen kant. Ze zijn zeer persoonlijk gezien en niet langs de veelbegane wegen gekozen.

Mogen de afbeeldingen die wij op deze en nevenstaande pagina aanbieden, den lezer in onze bewondering voor den begaafden kunstenaar doen deelen, en — hem verlokken diens werk in zijn verzameling op te nemen. Geen intieme bladen voor de portefeuille ditmaal; kloeke, forsche prenten als deze behooren aan den wand.